

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń¹

z dnia 15 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2486)²

(zm.: Dz.U. 2018 r. poz. 378, poz. 650, poz. 1629)

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres regulacji]

Ustawa określa zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji.

Spis treści

	Nb
I. Wprowadzenie	1–4
1. Geneza DystrUbezpiepU	1
2. Cele DystrUbezpiepU	2
3. Charakter i cele dyrektywy IDD	3
4. Wykładnia przepisów DystrUbezpiepU	4
II. Zakres regulacji	5–10
1. Zakres przedmiotowy	5
2. Dystrybucja ubezpieczeń	6

¹ Treść odnośnika publikujemy na końcu ustawy.

² Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz ustawę z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz uchyla się ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

3. Dystrybucja reasekuracji	7
4. Zakres podmiotowy	8
5. Wyłączenia z zakresu zastosowania ustawy	9
6. Niezpełny zakres regulacji	10

I. Wprowadzenie

1 1. Geneza DystrUbezpieU. Zasadniczym motywem uchwalenia DystrUbezpieU była konieczność implementacji do krajowego porządku prawnego dyrektywy IDD. W motywie 75 dyrektywy IDD wskazano, że obowiązek transpozycji należy ograniczyć do przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę dyrektywy IMD, jednakże ustawodawca zdecydował się na uchylenie PośredUbezpieU i zastąpienie jej DystrUbezpieU.

Częściowo DystrUbezpieU wdraża również dyrektywę 2014/65/UE (MIFID II), która w art. 91 wprowadza zmiany w dyrektywie IMD, będącej poprzedniczką dyrektywy IDD.

2 2. Cele DystrUbezpieU. W związku z tym, że zgodnie z art. 288 TFUE ustawodawca krajowy jest związany dyrektywami co do rezultatu, który ma być przez nie osiągnięty (ma w tym zakresie swobodę co do formy i wyboru środków), cele DystrUbezpieU powinny być zgodne z celami dyrektyw IDD i 2014/65/UE (MIFID II).

3 3. Charakter i cele dyrektywy IDD. Dyrektywa IDD ma na celu harmonizację minimalną i nie stoi na przeszkodzie wprowadzaniu przepisów bardziej rygorystycznych w celu ochrony klientów, o ile będą one zgodne z przepisami UE. Podstawowym celem dyrektywy IDD jest harmonizacja przepisów dotyczących dystrybucji ubezpieczeń i reasekuracji.

W motywie 43 preambuły dyrektywy IDD wskazano, że jej celem jest zwiększenie poziomu ochrony konsumentów.

Dyrektywa IDD ma również zapewniać stosowanie jednakowego poziomu ochrony oraz korzystanie z porównywalnych standardów przez wszystkich konsumentów, niezależnie od różnic pomiędzy poszczególnymi kanałami dystrybucji (motyw 16 preambuły dyrektywy IDD).

Wobec tego, że dystrybucja ubezpieczeń może być prowadzona przez różne podmioty, ze względu na konieczność równego traktowania podmiotów gospodarczych i ochronę klientów, wszystkie

podmioty prowadzące dystrybucję ubezpieczeń powinny być objęte zakresem tej dyrektywy (motyw 5 preambuły dyrektywy IDD).

4. **Wykładnia przepisów DystrUbezpiepU.** Konsekwencją faktu, że DystrUbezpiepU dokonuje implementacji do krajowego porządku prawnego regulacji prawa UE, jest nakaz dokonywania prounijnej wykładni przepisów komentowanej ustawy. Mając na uwadze, że zasadniczym celem dyrektywy IDD jest zwiększenie poziomu ochrony konsumentów, istotne znaczenie w procesie interpretacji przepisów DystrUbezpiepU będzie miała wykładnia celowościowa. Zważywszy natomiast, że DystrUbezpiepU zasadniczo posługuje się obcą krajowemu prawodawstwu siatką pojęciową pochodzącą z dyrektywy IDD, ograniczone zastosowanie będzie miała wykładnia systemowa.

II. Zakres regulacji

1. **Zakres przedmiotowy.** Zgodnie z komentowanym przepisem 5 zakres przedmiotowy DystrUbezpiepU obejmuje zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń oraz dystrybucji reasekuracji.

Materia normowana przez DystrUbezpiepU nie ogranicza się jednak tylko do określenia zasad wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, obejmuje bowiem również takie kwestie jak m.in. prowadzenie rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz sprawowanie nadzoru nad dystrybucją ubezpieczeń i reasekuracji.

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń dokonuje także wielu zmian w przepisach innych ustaw, w szczególności w DziałUbezpiepReasU.

2. **Dystrybucja ubezpieczeń.** Pojęcie dystrybucji ubezpieczeń stanowi *novum* w polskim ustawodawstwie. Dotychczas pojęcie dystrybucji ubezpieczeń funkcjonowało w aktach nadzorczych – przykładowo w Wytocznych dystrybucyjnych KNF.

W myśl komentowanego artykułu przedmiotem dystrybucji ubezpieczeń są ubezpieczenia osobowe i majątkowe. Podział taki odpowiada systematyce przyjętej w przepisach Kodeksu cywilnego o umowie ubezpieczenia, gdzie ubezpieczenia podzielone są na majątkowe i osobowe. Należy zaznaczyć, że przedmiotem dystrybucji ubezpieczeń na gruncie komentowanej ustawy są także gwarancje ubezpieczeniowe.

Ustawodawca zamieścił w DystrUbezpU definicję legalną dystrybucji ubezpieczeń (art. 4).

- 7 3. Dystrybucja reasekuracji.** W komentowanym artykule ustawodawca wskazał, że DystrUbezpU reguluje również materię dystrybucji reasekuracji (co nie znalazło odzwierciedlenia w tytule ustawy). Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym regulowała wprawdzie działalność brokerów reasekuracyjnych, ale nie precyzowała na czym polega pośrednictwo w zakresie reasekuracji. W tym względzie nastąpiła istotna zmiana, gdyż pojęcie dystrybucji reasekuracji zostało zdefiniowane w art. 5 DystrUbezpU.
- 8 4. Zakres podmiotowy.** Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń reguluje działalność dystrybutorów ubezpieczeń i dystrybutorów reasekuracji. W porównaniu do PośredUbezpU, regulującej działalność pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, DystrUbezpU ma szerszy zakres podmiotowy, który obejmuje również inne kategorie dystrybutorów.
- Najistotniejszą zmianą jest uznanie za dystrybutora ubezpieczeń zakładu ubezpieczeń. Na gruncie art. 6 ust. 1 PośredUbezpU zawieranie umów ubezpieczenia przez członka zarządu zakładu ubezpieczeń, prokurenta zakładu ubezpieczeń albo przez osobę będącą pracownikiem zakładu ubezpieczeń, w imieniu i na rzecz tego zakładu, nie stanowiło działalności objętej zakresem tej ustawy.
- W ograniczonym zakresie DystrUbezpU stosuje się również do przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń, którzy nie posiadają statusu dystrybutorów ubezpieczeń (por. art. 2 DystrUbezpU).
- Dystrybucją ubezpieczeń nie jest działalność wykonywana przez ubezpieczających w umowach ubezpieczenia na cudzy rachunek, w szczególności w umowach ubezpieczenia grupowego. Ubezpieczający nie są dystrybutorami ubezpieczeń w rozumieniu komentowanej ustawy (tak również *J. Pokrzywniak*, *Nowe zasady dystrybucji ubezpieczeń*, s. 30).
- W słowniczku zawarto definicje legalne dystrybutora ubezpieczeń (art. 3 ust. 1 pkt 7 DystrUbezpU) i dystrybutora reasekuracji (art. 3 ust. 1 pkt 8 DystrUbezpU).
- 9 5. Wyłączenia z zakresu zastosowania ustawy.** W art. 2 DystrUbezpU uregulowane zostały wyłączenia podmiotowe odnoszące się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dys-

trybucji ubezpieczeń niebędących dystrybutorami ubezpieczeń. We wskazanych tam przypadkach do działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń zastosowanie mają tylko niektóre przepisy komentowanej ustawy.

Artykuł 6 DystrUbezpU określa natomiast rodzaje czynności, które nie są uznawane za dystrybucję ubezpieczeń ani za dystrybucję reasekuracji.

6. Niezpełny zakres regulacji. Komentowana ustawa nie reguluje w sposób kompleksowy wszystkich kwestii związanych z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. **10**

Należy zwrócić uwagę na przepisy DziałUbezpReasU nakładające na zakłady ubezpieczeń obowiązki związane z dystrybucją ubezpieczeń oraz kwalifikujące czynności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jako czynności ubezpieczeniowe (szerzej *D. Maśniak, K. Malinowska, Czynności dystrybucyjne*, s. 19–22).

Dyrektywa IDD została uzupełniona o rozporządzenia delegowane, które regulują kwestie związane z dystrybucją ubezpieczeń:

- 1) rozporządzenie 2017/1469 (dotyczące ustanowienia ustandaryzowanego formatu dokumentu zawierającego informacje o produkcji ubezpieczeniowym);
- 2) rozporządzenie 2017/2358 (dotyczące nadzoru nad produktem i zarządzania nim);
- 3) rozporządzenie 2017/2359 (dotyczące oferowania ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych).

Szczególny reżim prawny przewidziany jest dla oferowania ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych. Do tego rodzaju umów, oprócz rozporządzenia 2017/2359, zastosowanie znajduje również rozporządzenie PRIIP.

Art. 2. [Wyłączenie stosowania ustawy]

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie dostarczanych przez dostawcę towarów lub świadczonych usług i obejmują następujące ryzyka:**

- a) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia tych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub
 - b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży świadczonymi przez tego dostawcę;
- 2) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość w złotych 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się również do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie usług świadczonych przez dostawcę, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej obejmuje ryzyko nieskorzystania z usług świadczonych przez dostawcę lub ryzyka, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 2) czas trwania danej usługi nie przekracza 3 miesięcy;
- 3) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość w złotych 200 euro.

3. W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zakład ubezpieczeń zapewnia:

- 1) udostępnienie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, informacji o firmie, pod którą wykonuje działalność ubezpieczeniową, adresie siedziby oraz o możliwości złożenia reklamacji i wniesienia skargi;
- 2) wykonanie obowiązków i spełnienie wymogów, o których mowa w art. 7, art. 8 ust. 3 i art. 10;
- 3) przekazanie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, dokumentu, o którym mowa w art. 8 ust. 4.

4. Zakład ubezpieczeń udziela przedsiębiorcom, o których mowa w ust. 1 i 2, w formie pisemnej pod rygorem nieważności,

pełnomocnictwa do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych.

5. Zakład ubezpieczeń prowadzi ewidencję przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 i 2, posiadających pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, zawierającą co najmniej dane identyfikujące przedsiębiorców oraz zakresy udzielonych pełnomocnictw.

6. Zakład ubezpieczeń przechowuje przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej dokumenty dotyczące jego współpracy z przedsiębiorcami, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwa, o których mowa w ust. 4, oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia.

7. Równowartość wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 3, przelicza się w złotych według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku.

Spis treści

	Nb
1. Zakres podmiotowy	1
2. Warunki niestosowania ustawy	2
3. Uzupełnienie dostarczanych towarów	3
4. Uzupełnienie świadczonych usług	4
5. Obowiązki wobec klientów	5
6. Ewidencja	6
7. Pełnomocnictwo	7
8. Umowa agencyjna	8
9. Obowiązek przechowywania dokumentów	9
10. Prowadzenie działalności z naruszeniem należytej staranności i dobrych obyczajów	10

1. **Zakres podmiotowy.** Artykuł 2 DyrstrUbezpU określa przypadki 1 wykonywania działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorców, do których nie stosuje się przepisów tej ustawy.

Przepis ten stanowi implementację art. 1 ust. 3 dyrektywy IDD określającego sytuacje, w których działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń nie jest objęta zakresem tej dyrektywy. Dyrektywa IDD wskazuje *expressis verbis*, że zwolnienie dotyczy pośredników oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Jednakże w komentowanym

przepisie ustawodawca nie odwołał się do definicji agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 1 DyrUbezpU, która jest niemalże tożsama z definicją pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające z art. 2 ust. 1 pkt 4 dyrektywy IDD. Krajowy ustawodawca wskazał natomiast, że zwolnienie dotyczy przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń. Przyjęte rozwiązanie może budzić wątpliwości co do prawidłowości implementacji art. 1 ust. 3 dyrektywy IDD. Zważywszy, że pojęcie pośrednika oferującego ubezpieczenia uzupełniające różni się od pojęcia przedsiębiorcy wykonującego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, art. 2 DyrUbezpU powinien wskazywać, że opisane w nim zwolnienie dotyczy agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

Artykuł 3 ust. 1 pkt 8 DyrUbezpU nie zalicza przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, do których nie stosuje się przepisów ustawy, do grona dystrybutorów ubezpieczeń. Należy zatem przyjąć, że nie posiadają oni takiego statusu (tak również *M. Orlicki*, *Aksjologia dystrybucji ubezpieczeń*, s. 21; *M. Ziemiak*, *Umowa ubezpieczenia*, s. 300). Komentowany przepis budzi również wątpliwości w świetle brzmienia art. 4 ust. 1 DyrUbezpU, który stanowi, że dystrybucja ubezpieczeń może być wykonywana wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń (*J. Pokrzywniak*, *Poza ustawą*, s. 14).

- 2. Warunki niestosowania ustawy.** Do wykonywania działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń ustawa nie będzie miała zastosowania tylko wówczas, gdy zostaną łącznie spełnione przesłanki określone w ust. 1 lub 2 komentowanego przepisu. Przesłanki zastosowania ust. 1 oraz 2 są jednak częściowo odmienne.

W ust. 1 komentowanego artykułu wskazano, że warunkiem zastosowania wyłączenia jest to, aby umowa ubezpieczenia lub gwarancji ubezpieczeniowej była zawierana jako uzupełnienie dostarczanych przez dostawcę towarów lub świadczonych usług. Z kolei ust. 2 ogranicza zakres wyłączenia tylko do umów zawieranych jako uzupełnienie usług świadczonych przez dostawcę. Inne jest też kryterium wysokości składki pozwalające na skorzystanie ze zwolnienia.

Artykuł 2 ust. 1 DyrUbezpU ogranicza zakres zastosowania wyłączenia do dystrybucji ubezpieczeń obejmujących jedynie następujące ryzyka:

- 1) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia dostarczanych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez przedsiębiorcę usługi, lub
- 2) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz innych ryzyk związanych z usługami w zakresie podróży świadczonymi przez tego dostawcę.

W ust. 2 ryzyka są tożsame z ust. 1, z wyjątkiem zniszczenia, utraty lub uszkodzenia dostarczanych towarów.

Artykuł 2 ust. 2 DystrUbezpU wprowadza dodatkowe ograniczenie, którego spełnienie jest niezbędne do zastosowania przewidzianego w nim wyłączenia – czas trwania danej usługi nie może być dłuższy niż 3 miesiące. Tego kryterium nie wskazano w ust. 1.

W ramach zwolnienia z ust. 1 wysokość składki nie może przekraczać kwoty stanowiącej równowartość w złotych 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym. Przy zwolnieniu określonym w ust. 2 wysokość składki w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie może przekraczać kwoty stanowiącej równowartość w złotych 200 euro. Drugi ustęp komentowanego artykułu będzie mógł zatem znaleźć szersze zastosowanie do grupowych umów ubezpieczenia. Na marginesie można dodać, że niezrozumiałe jest odniesienie kryterium składki w art. 2 ust. 2 pkt 3 DystrUbezpU, który dotyczy zarówno umów ubezpieczenia, jak i umów gwarancji ubezpieczeniowej, wyłączenie do ubezpieczonego (który nie występuje w umowie gwarancji ubezpieczeniowej).

3. Uzupelnienie dostarczanych towarów. Dla możliwości skorzystania z omawianego wyłączenia niezbędne jest, aby zawierana umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej miała charakter komplementarny względem dostarczanego towaru. Umowa musi pozostawać w funkcjonalnym związku z dostarczaniem towarem, co przejawia się w tym, że może obejmować wyłącznie ryzyka zniszczenia, uszkodzenia lub utraty tego towaru.

Pojęciu dostawcy, zaczerpniętym z dyrektywy IDD, należy przypisać szersze znaczenie niż na gruncie Kodeksu cywilnego. Zakres zastosowania omawianego zwolnienia, wbrew jego literalnemu brzmieniu, nie ogranicza się do umów ubezpieczenia lub umów gwarancji, które stanowią uzupełnienie towarów dostarczanych w ramach umowy dostawy w rozumieniu Kodeksu cywilnego (art. 605 KC). Umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, której zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, może stanowić uzupełnienie różnych stosunków obligacyjnych związanych z dostarczaniem towarów, w szczególności umowy sprzedaży.

4 4. Uzupełnienie świadczonych usług. W art. 2 ust. 1–2 DystrUbezpU przewidziano również, że ustawa nie będzie miała zastosowania do przedsiębiorcy wykonującego działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, gdy zawierana umowa stanowi uzupełnienie świadczonych usług i obejmuje ona:

- 1) ryzyko nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub
- 2) ryzyko uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży świadczonymi przez tego przedsiębiorcę.

W odniesieniu do ryzyka nieskorzystania ze świadczonych usług zwolnienie może objąć zatem wszystkie usługi, o ile są one świadczone przez tego przedsiębiorcę. Pozostałe ryzyka mogą być objęte zwolnieniem tylko wtedy, gdy będą one związane z usługami w zakresie podróży świadczonymi przez tego przedsiębiorcę. Przepis ten znajdzie zatem szerokie zastosowanie do ubezpieczeń turystycznych.

5 5. Obowiązki wobec klientów. Artykuł 2 ust. 3 DystrUbezpU określa obowiązki spoczywające na zakładzie ubezpieczeń w związku z wykonywaniem działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorców, do których nie stosuje się przepisów DystrUbezpU. W istocie zatem do działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń prowadzonej przez przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 i 2 komentowanego artykułu, znajdują zastosowanie niektóre przepisy ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (art. 7, 8 ust. 3–4 i art. 10 DystrUbezpU). Jak zauważa *J. Pokrzywniak* (Nowe zasady dystrybucji ubezpieczeń, s. 68) wśród omawianych obowiązków nie uwzględniono zbadania wymagań i potrzeb klienta (art. 8 ust. 1 DystrUbezp), ale porzeczono na odesłaniu do art. 8 ust. 3 omawianej ustawy, wymagającego, aby proponowana klientowi umowa była zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej.

Adresatem wskazanych obowiązków jest zakład ubezpieczeń i to na nim spoczywa ciężar wywiązania się z nich i odpowiedzialność względem klientów. W praktyce należy spodziewać się, że w umowach agencyjnych zawieranych z przedsiębiorcami, o których mowa w ust. 1 i 2 komentowanego artykułu, zakłady ubezpieczeń będą obciążać tych przedsiębiorców obowiązkami wskazanymi w tym przepisie i określać sankcje związane z ich niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem.

6 6. Ewidencja. Przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 i 2 DystrUbezpU, nie podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru agentów.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 DystrUbezpiepU zakład ubezpieczeń obowiązany jest jednak do prowadzenia ewidencji przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 i 2 tego artykułu, którzy posiadają pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych. Ewidencja powinna obejmować co najmniej dane identyfikujące przedsiębiorców oraz zakresy udzielonych pełnomocnictw. Ustawodawca nie sprecyzował, co powinno rozumieć się przez dane identyfikujące przedsiębiorców. Należy sądzić, że powinny to być dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację przedsiębiorców, z którymi zakład ubezpieczeń współpracuje (firma, informacja o siedzibie, numer wpisu do właściwego rejestru).

7. Pełnomocnictwo. Artykuł 2 ust. 4 DystrUbezpiepU przewiduje, że źródłem umocowania przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń, do których nie stosuje się przepisów ustawy do działania w imieniu zakładu ubezpieczeń, ma być pełnomocnictwo udzielane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

8. Umowa agencyjna. Artykuł 2 ust. 6 DystrUbezpiepU w sposób pośredni przesądza, że podstawą współpracy zakładu ubezpieczeń z przedsiębiorcami, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 DystrUbezpiepU, jest umowa agencyjna. Oznacza to, że będą oni agentami w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Co do zasady zastosowanie do nich będą miały zatem przepisy Kodeksu cywilnego o umowie agencyjnej (por. art. 758 i n. KC).

9. Obowiązek przechowywania dokumentów. W myśl art. 2 ust. 6 DystrUbezpiepU na zakładzie ubezpieczeń spoczywa obowiązek przechowywania przez 10 lat od rozwiązania umowy agencyjnej dokumentów dotyczących jego współpracy z przedsiębiorcami, o których mowa w ust. 1 i 2 komentowanego artykułu. Przepis ten określa, co do zasady, okres retencji danych osobowych w kontekście zasady ograniczenia przechowywania danych osobowych wyrażonej w art. 5 ust. 1 lit. e RODO.

10. Prowadzenie działalności z naruszeniem należytej staranności i dobrych obyczajów. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 DystrUbezpiepU, są obowiązani do prowadzenia działalności z zakresu dystrybucji ubezpieczeń z uwzględnieniem staranności wynikającej z zawodowego charakteru ich działalności (art. 355 § 2 KC) i dobrych obyczajów. W razie niezachowania przez takiego przedsiębiorcę wymaganej staranności i prowadzenia przez niego działalności z narusze-

niem dobrych obyczajów KNF może zakazać zakładowi ubezpieczeń korzystania z jego usług (art. 82 DystrUbezpU).

Art. 3. [Objaśnienie pojęć]

1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – przedsiębiorcę wykonującego działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń, wpisanego do rejestru agentów, niebędącego instytucją kredytową w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1252) ani firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.), który za wynagrodzeniem wykonuje dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń,
 - b) przedsiębiorca dystrybuuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane towary lub świadczone usługi,
 - c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy;
- 2) agent ubezpieczeniowy – przedsiębiorcę, innego niż agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wykonującego działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisanego do rejestru agentów;
- 3) bliskie powiązania – bliskie powiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1170,

- 1089, 1926, 2102 i 2486), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”;
- 4) broker reasekuracyjny – osobę fizyczną albo osobę prawną, posiadającą wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, wpisaną do rejestru brokerów;
 - 5) broker ubezpieczeniowy – osobę fizyczną albo osobę prawną, posiadającą wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, wpisaną do rejestru brokerów;
 - 6) duże ryzyka – duże ryzyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
 - 7) dystrybutor reasekuracji – zakład reasekuracji, zakład ubezpieczeń lub brokera reasekuracyjnego;
 - 8) dystrybutor ubezpieczeń – zakład ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub brokera ubezpieczeniowego;
 - 9) EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 48, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1094/2010”;
 - 10) klient – w przypadku:
 - a) umów ubezpieczenia – poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającego lub ubezpieczonego,
 - b) umów gwarancji ubezpieczeniowej – zleceniodawcę gwarancji ubezpieczeniowej;
 - 11)³ oddział – każda formę stałej obecności na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej pośrednika ubezpieczeniowego mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób

³ Art. 3 ust. 1 pkt 11 zmieniony ustawą z dnia 6.03.2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 650), która wchodzi w życie 1.10.2018 r.

- zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 649);
- 12) organ nadzoru – Komisję Nadzoru Finansowego;
 - 13) poszukujący ochrony ubezpieczeniowej – osobę, która wyraziła wobec dystrybutora ubezpieczeń wolę podjęcia czynności służących zawarciu przez nią umowy ubezpieczenia;
 - 14) pośrednictwo ubezpieczeniowe – wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez pośredników ubezpieczeniowych;
 - 15) pośrednik ubezpieczeniowy – agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, brokera ubezpieczeniowego oraz brokera reasekuracyjnego, którzy wykonują dystrybucję ubezpieczeń albo dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem;
 - 16) przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej – inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych wykonuje działalność przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
 - 17) rejestr agentów – rejestr agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;
 - 18) rejestr brokerów – rejestr brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych;
 - 19) trwałe nośnik – trwałe nośnik w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2017 r. poz. 683 i 2361);
 - 20) właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej – organ właściwy w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej do sprawowania nadzoru nad dystrybucją ubezpieczeń lub organ prowadzący w tym państwie odpowiedni rejestr pośredników;
 - 21) wskaźnik kosztów dystrybucji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji, o których mowa w przepisach o rachunkowości zakładów ubezpieczeń, dla danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy;

- 22) wynagrodzenie – prowizję, honorarium, opłatę lub inną płatność, w tym korzyść ekonomiczną jakiegokolwiek rodzaju lub inną korzyść lub zachętę finansową lub niefinansową, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;
- 23) zasady dobra ogólnego – podstawowe normy prawne dotyczące wykonywania dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji na terytorium danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przeznaczone dla podmiotów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, zainteresowanych wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich Unii Europejskiej, należy przez to rozumieć także państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Spis treści

	Nb
1. Agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające	1
2. Umowa agencyjna	2
3. Działalność uboczna	3
4. Obowiązek zidentyfikowania działalności dystrybucyjnej przedsiębiorcy jako ubocznej	4
5. Dystrybucja ubezpieczeń uzupełniających dostarczane towary lub świadczone usługi	5
6. Dystrybucja ubezpieczeń na życie lub ubezpieczeń OC	6
7. Wyjątki podmiotowe	7
8. Agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające a przedsiębiorcy wykonujący działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, do których nie stosuje się przepisów DystrUbezpiepU	8
9. Agent ubezpieczeniowy	9
10. Umowa agencyjna	10
11. Wpis do rejestru agentów	11
12. Bliskie powiązania	12
13. Broker reasekuracyjny	13
14. Broker ubezpieczeniowy	14
15. Duże ryzyka	15

16. Dystrybutor reasekuracji	16
17. Dystrybutor ubezpieczeń	17
18. Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA)	18
19. Klient	19
20. Oddział	20
21. Nadzór nad rynkiem finansowym	21
22. Cel nadzoru nad rynkiem finansowym	22
23. Struktura organizacyjna KNF	23
24. Formy działania KNF	24
25. Stanowiska zajmowane przez KNF w sprawach abstrakcyjnych	25
26. Wzruszanie rozstrzygnięć podejmowanych przez KNF w sprawach indywidualnych	26
27. Wzruszenie rozstrzygnięć podejmowanych przez KNF w sprawach abstrakcyjnych	27
28. Poszukujący ochrony ubezpieczeniowej	28
29. Pośrednictwo ubezpieczeniowe	29
30. Pośrednik ubezpieczeniowy	30
31. Przyjmujące państwo członkowskie UE	31
32. Rejestr agentów i rejestr brokerów	32
33. Trwały nośnik	33
34. Trwały nośnik w praktyce	34
35. Właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej	35
36. Wskaźnik kosztów dystrybucji	36
37. Cel wprowadzenia definicji wskaźnika kosztów dystrybucji	37
38. Koszty akwizycji	38
39. Suma należnych składek w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy	39
40. Wynagrodzenie	40
41. Zasady dobra ogólnego	41
42. Państwo członkowskie UE	42

- 1 1. Agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające.** Do grona dystrybutorów ubezpieczeń DystrUbezpU zalicza (obok zakładu ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego i brokera ubezpieczeniowego) również agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.
- 2 2. Umowa agencyjna.** Status omawianego dystrybutora może uzyskać jedynie przedsiębiorca, którego z zakładem ubezpieczeń łączy umowa agencyjna. Nie jest zatem możliwe uznanie współpracującego z zakładem ubezpieczeń przedsiębiorcy za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, jeśli podstawą współpracy będzie umowa,

która nie wypełnia warunków umowy agencyjnej. Zgodnie z art. 758 § 1 KC przez umowę agencyjną agent zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego pośredniczenia, za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy albo do zawierania ich w jego imieniu.

3. Działalność uboczna. Warunkiem kwalifikacji dystrybutora ubezpieczeń za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będzie stwierdzenie, że wykonuje on dystrybucję ubezpieczeń w ramach swojej działalności ubocznej. Termin ten nie został zdefiniowany w DystrUbezpU. Pojęcie to stanowi transpozycję art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. a dyrektywy IDD, w myśl której główna działalność zawodowa omawianego dystrybutora ubezpieczeń jest inna niż dystrybucja ubezpieczeń. Nie określono jednak kryteriów, według jakich należy dokonywać rozróżnienia działalności podstawowej przedsiębiorcy od jego działalności ubocznej. W naszej ocenie podstawowym problemem w tym zakresie powinno być kryterium przychodowe (tak również *E. Kowalewski, M.P. Ziemiak, Ustawa reklamacyjna a obrót ubezpieczeniowy*, s. 5). W momencie, w którym przeważającym źródłem utrzymania przedsiębiorcy stają się wynagrodzenia otrzymywane z tytułu dystrybucji ubezpieczeń, nie sposób uznać, że prowadzi on w tym zakresie działalność uboczną względem innej (domyślnie – podstawowej).

4. Obowiązek zidentyfikowania działalności dystrybucyjnej przedsiębiorcy jako ubocznej. W praktyce nie sposób uciec od pytania, kogo obciąża obowiązek identyfikacji przedmiotu działalności przedsiębiorcy jako ubocznej (pozwalającej uznać danego przedsiębiorcę za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające zamiast za agenta ubezpieczeniowego). Jest to kwestia o tyle ważna w praktyce, że ewentualne nieprawidłowe zakwalifikowanie danego przedsiębiorcy jako agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające może rodzić sankcje administracyjne dla współpracującego z nim zakładu ubezpieczeń. W naszej ocenie obowiązek dokonania poprawnej oceny swojej działalności jako ubocznej względem innej prowadzonej przez siebie aktywności gospodarczej będzie każdorazowo spoczywał na przedsiębiorcy. Zakład ubezpieczeń, co do zasady, nie będzie zobligowany do weryfikacji dokumentacji wewnętrznej przedsiębiorcy w celu rozstrzygnięcia, czy dystrybucja ubezpieczeń stanowi jego działalność podstawową, czy uboczną. Z tego względu nie można wykluczyć, że w umowach agencyjnych pomiędzy zakładami ubez-

pieczęć a przedsiębiorcami będą zawarte stosowne oświadczenia tych drugich co do kwalifikacji dystrybucji ubezpieczeń jako swojej pobocznej aktywności. Zalecane byłoby również umieszczenie w takich umowach agencyjnych obowiązku przedsiębiorcy dokonywania stosownej notyfikacji zakładowi ubezpieczeń okoliczności, które mogłyby przedmiotowe oświadczenie zmienić. Nie chodzi więc o obowiązek następczego powiadomienia o tym, że działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przestała być działalnością uboczną (w tym momencie bowiem odpadłby już jeden z warunków kwalifikujących danego przedsiębiorcę jako agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające), ale o notyfikację wyprzedzającą, sygnalizującą, że ta okoliczność może ulec w niedalekiej przyszłości zmianie. Oczywiście w wyjątkowych przypadkach – gdy zakład ubezpieczeń będzie posiadał wiedzę, że oświadczenie przedsiębiorcy co do ubocznego charakteru działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń jest niezgodne z rzeczywistością – niezależnie od treści umowy obowiązkiem zakładu ubezpieczeń będzie dokonanie w tym zakresie stosownego rozpytania u swojego agenta i ewentualnej weryfikacji zasad współpracy (np. zmiany na „pełną” współpracę agencyjną).

- 5 5. Dystrybucja ubezpieczeń uzupełniających dostarczane towary lub świadczone usługi.** Aby uznać danego przedsiębiorcę za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, powinny one stanowić uzupełnienie dostarczanych przez przedsiębiorcę towarów lub świadczonych przez przedsiębiorcę usług. Ani na poziomie dyrektywy IDD, ani w DystrUbezpiepU nie sprecyzowano, kiedy ubezpieczenie ma charakter uzupełniający względem danego towaru lub usługi. W naszej ocenie kluczowe jest w tym przypadku kryterium funkcjonalne. Dla celów analizy powyższego powinno się zatem zweryfikować, jaką funkcję pełni dystrybuowane ubezpieczenie względem świadczonej usługi lub dostarczanego towaru. Za takie można uznać m.in. ubezpieczenia telefonów dystrybuowane w sieciach handlowych. Ochrona ubezpieczeniowa służy bowiem w tym momencie ochronie podstawowego, głównego dobra nabywanego od przedsiębiorcy (we wskazanym przypadku – telefonu). W zakresie rozumienia pojęcia „dostawa” zob. kom. do art. 2 DystrUbezpiepU, Nb 3.
- 6 6. Dystrybucja ubezpieczeń na życie lub ubezpieczeń OC.** Dodatkowo ustawodawca wymaga, aby agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie dystrybuował umów ubezpieczenia na życie lub umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka

umowa byłaby uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy. Analiza semantyczna prowadzi do konkluzji, że dla dystrybucji wskazanych ryzyk wykreowano bardziej rygorystyczne wymogi niż dla ryzyk omówionych w Nb 5 powyżej (gdzie ubezpieczenie miało stanowić „jedynie” uzupełnienie dostarczanych towarów lub świadczonych usług – bez konieczności weryfikacji, czy ma to miejsce „w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy”). Oznacza to, że dla potrzeb analizy współpracy z przedsiębiorcą, który ma działać jako agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, niezbędne jest zidentyfikowanie przedmiotu jego „podstawowej” działalności, która nie może być jednocześnie działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń (art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. c DystrUbezpU) oraz działalności „ubocznej”, w ramach której dostarcza on towary lub świadczy usługi (art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. b DystrUbezpU).

7. Wyjątki podmiotowe. W ślad za dyrektywą IDD (art. 2 ust. 1 pkt 4 dyrektywy IDD), ustawodawca wyłączył możliwość zakwalifikowania określonych kategorii przedsiębiorców jako agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Nie można więc do nich zaliczyć instytucji kredytowej w rozumieniu art. 3 pkt 1 NadzUzupFinansU. Oznacza to eliminację z grona agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające np. banków. Za agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające nie będzie również mogła zostać uznana firma inwestycyjna, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 575/2013 z 26.6.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) Nr 648/2012 (Dz.Urz. UE L Nr 176, s. 1 ze zm.). W tym przypadku zatem nie będą mogły korzystać z kwalifikacji (jako agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające) swojej ewentualnej działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń m.in. domy maklerskie.

8. Agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające a przedsiębiorcy wykonujący działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, do których nie stosuje się przepisów DystrUbezpU. Z uwagi na fakt, że definicja agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające zawiera część elementów zbliżonych do elementów definiujących działalność przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 DystrUbezpU, może zdarzyć się, że w praktyce obie te (odmienne) instytucje będą ze sobą mylone. W literaturze (*M. Ziemiak*, Umowa ubezpieczenia,

s. 300) wskazano na różnice pomiędzy obiema kategoriami ww. podmiotów. Fundamentalną różnicą jest to, że przedsiębiorca, o którym mowa w art. 2 DystrUbezpU, nie jest dystrybutorem ubezpieczeń w rozumieniu DystrUbezpU (podczas, gdy agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające jest tak kwalifikowany). Co ważne również, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega wpisowi do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

9 9. Agent ubezpieczeniowy. W odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych ustawodawca zachował dotychczasowe kryteria określone w art. 7 PośredUbezpU. Warunkiem uzyskania statusu agenta ubezpieczeniowego jest łączne spełnienie wszystkich przesłanek wymienionych w definicji. Po pierwsze agent ubezpieczeniowy musi spełniać warunki przewidziane dla przedsiębiorców w rozumieniu przepisów PrPrzed. Szerzej na temat agenta jako przedsiębiorcy zob. kom. do art. 13 i 17 DystrUbezpU.

10 10. Umowa agencyjna. Drugim wymogiem sformułowanym w stosunku do agentów ubezpieczeniowych jest wykonywanie działalności agencyjnej na podstawie umowy agencyjnej. Zgodnie z art. 758 KC przez umowę agencyjną przyjmujący zlecenie (agent) zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego pośredniczenia, za wynagrodzeniem, przy zawieraniu z klientami umów na rzecz dającego zlecenie przedsiębiorcy albo do zawierania ich w jego imieniu.

11 11. Wpis do rejestru agentów. Ostatnim warunkiem przewidzianym dla agentów ubezpieczeniowych jest wpis do rejestru agentów. Szerzej na temat zasad i prowadzenia rejestrów zob. kom. do rozdziału 5 (art. 52–61 DystrUbezpU).

12 12. Bliskie powiązania. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 Dział-UbezpReasU bliskie powiązania oznaczają sytuację, w której:

- 1) dwa lub więcej podmiotów jest ze sobą powiązanych przez kontrolę lub przez udział kapitałowy, lub
- 2) dwa lub więcej podmiotów jest trwale powiązanych przez kontrolę z tą samą osobą.

Powyższa definicja jest tożsama z definicją wskazaną w dyrektywie IDD, która odwołuje się do bliskich powiązań, o których mowa w art. 13 pkt 17 dyrektywy 2009/138/WE (Solvency II). Komentowana ustawa odwołuje się do bliskich powiązań:

- 1) w art. 19 ust. 4 DystrUbezpiepU w zakresie wymogów stawianych agentom ubezpieczeniowym i agentom oferującym ubezpieczenia uzupełniające, niebędącym osobami fizycznymi, które mogą wykonywać działalność agencyjną, jeżeli udziały, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt 8 DystrUbezpiepU, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt 9 DystrUbezpiepU, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru;
- 2) w art. 34 ust. 4 DystrUbezpiepU w zakresie warunków wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej przez osobę prawną, jeżeli udziały, o których mowa w art. 59 ust. 2 pkt 8 DystrUbezpiepU, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 59 ust. 2 pkt 9 DystrUbezpiepU, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru.

Szerzej na temat bliskich powiązań zob. kom. do art. 19 i 34 DystrUbezpiepU.

13. Broker reasekuracyjny. Status brokera reasekuracyjnego przysługuje osobom fizycznym oraz osobom prawnym, które uzyskały zezwolenie KNF na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji i zostały wpisane do rejestru brokerów. **13**

14. Broker ubezpieczeniowy. Status brokera ubezpieczeniowego przysługuje osobom fizycznym oraz osobom prawnym, które uzyskały zezwolenie KNF na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń i zostały wpisane do rejestru brokerów. Nie jest zrozumiałe, dlaczego ustawodawca w komentowanej definicji nie wskazał, że brokerami ubezpieczeniowymi mogą być także spółki nieposiadające osobowości prawnej (taką kategorią posłużył się w art. 16 DystrUbezpiepU), skoro w art. 88 KSH wymieniono osoby uprawnione do wykonywania zawodu brokera ubezpieczeniowego jako mogące być partnerami w spółce partnerskiej. **14**

15. Duże ryzyka. Definiując pojęcie dużych ryzyk na gruncie komentowanej ustawy, ustawodawca odwołał się do definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 6 DziałUbezpiepReasU, w myśl której przez duże ryzyka należy rozumieć ryzyka, o których mowa w dziale II załącznika do DziałUbezpiepReasU: **15**

- 1) w grupach 4–7, 11 i 12;
- 2) w grupach 14 i 15 – w przypadku gdy ubezpieczający wykonuje działalność gospodarczą lub wolny zawód, a ryzyko wiąże się z tą działalnością;

- 3) w grupach 3, 8, 9, 10, 13 i 16 – w przypadku gdy ubezpieczający przekracza co najmniej dwa z następujących progów w roku obrotowym:
- sumę aktywów bilansu w wysokości równowartości w złotych 6,2 mln euro,
 - łącznie przychody netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych w wysokości równowartości w złotych 12,8 mln euro;
 - średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w liczbie 250 osób.

16 16. Dystrybutor reasekuracji. Stosownie do art. 5 ust. 1 Dystr-UbezpU dystrybucja reasekuracji jest działalnością wykonywaną wyłączenie przez dystrybutora reasekuracji, do których ustawodawca zaliczył zakład reasekuracji, zakład ubezpieczeń (posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności w zakresie reasekuracji czynnej) oraz brokera reasekuracyjnego.

17 17. Dystrybutor ubezpieczeń. Stosownie do art. 4 ust. 1 Dystr-UbezpU dystrybucja ubezpieczeń jest działalnością wykonywaną wyłącznie przez dystrybutorów ubezpieczeń, do których ustawodawca zaliczył zakład ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz brokera ubezpieczeniowego.

18 18. Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA). Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych jest niezależnym organem doradczym Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej. Jest to jedna z agencji UE wykonująca zadania prawne, techniczne lub naukowe w celu wsparcia kształtowania odpowiednich przepisów na szczeblu unijnym i krajowym.

19 19. Klient. Kluczowe znaczenie dla interpretacji przepisów Dystr-UbezpU ma definicja legalna klienta. Zgodnie z tą definicją w odniesieniu do umów ubezpieczenia klientem jest:

- poszukujący ochrony ubezpieczeniowej;
- ubezpieczający;
- ubezpieczony.

Definicja legalna poszukującego ochrony ubezpieczeniowej została zawarta w pkt 13 komentowanego ustępu, w myśl której jest nim

osoba, która wyraziła wobec dystrybutora ubezpieczeń wolę podjęcia czynności służących zawarciu przez nią umowy ubezpieczenia.

Ubezpieczającym jest strona umowy ubezpieczenia (por. art. 805 KC). Natomiast ubezpieczonym osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (por. art. 808 KC).

W odniesieniu do umów gwarancji ubezpieczeniowej klientem jest zleceniodawca takiej gwarancji. W literaturze zwraca się uwagę, że w istocie DystrUbezpiepU powinna wskazywać na umowę zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej, a nie na umowę gwarancji ubezpieczeniowej, gdyż zleceniodawca gwarancji ubezpieczeniowej zawiera umowę zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej, poprzedzającą umowę gwarancji ubezpieczeniowej – a obowiązki dystrybutora ubezpieczeń powinny być zrealizowane jeszcze przed zawarciem umowy zlecenia gwarancji ubezpieczeniowej (*J. Pokrzywniak*, *Dystrybucja gwarancji ubezpieczeniowych*, s. 45–46).

Wobec niekonsekwencji w treści dyrektywy IDD, która w wielu miejscach odwołuje się do ochrony konsumentów, warto zauważyć, że w DystrUbezpiepU status klienta nie jest uzależniony od posiadania statusu konsumenta. Klientem w rozumieniu DystrUbezpiepU będą osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, także w odniesieniu do czynności dokonywanych w związku z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą.

20. **Oddział.** Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 DystrUbezpiepU oddział 20 oznacza każdą formę stałej obecności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pośrednika ubezpieczeniowego mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z 6.3.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 649 ze zm.).

Przyjęta przez ustawodawcę definicja, skorelowana z regulacjami odnoszącymi się do działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wykonywanej w formie oddziału, rozszerza zakres podmiotowy stosowania przepisu w stosunku do regulacji przywołanej w tym przepisie ustawy, która w art. 3 pkt 4 wskazuje, że oddziałem jest wyodrębniona samodzielnie i organizacyjnie część działalności gospodarczej,

wykonywana przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności.

Zgodnie z motywem 25 dyrektywy IDD wszelka stała obecność pośrednika na terytorium innego państwa członkowskiego równoważna z istnieniem oddziału powinna być traktowana tak samo jak oddział, chyba że pośrednik zgodnie z prawem nada tej obecności inną formę prawną. W konsekwencji, nawet jeśli obecność pośrednika na terytorium innego państwa członkowskiego nie przyjmuje formalnie postaci oddziału, a polega jedynie na posiadaniu biura zarządzanego przez własny personel pośrednika lub przez osobę niezależną, ale mającą stałe upoważnienie do działania w imieniu pośrednika na takiej samej zasadzie jak agencja, będzie traktowana jako oddział w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 11 DystrUbezpieU.

Warto w tym miejscu wskazać, że przyjęcie przez ustawodawcę szerokiej definicji oddziału ma umożliwić pośrednikom ubezpieczeniowym i reasekuracyjnym oraz pośrednikom oferującym ubezpieczenia uzupełniające, na podstawie swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług, wykonywanie działalności dystrybucyjnej w innych państwach członkowskich, pod warunkiem dopełnienia odpowiednich procedur wzajemnego powiadamiania przez właściwe organy nadzorcze. Brak powyższego wpływałby istotnie na brak możliwości swobodnego funkcjonowania na rynku pośredników ubezpieczeniowych, a w konsekwencji na istotne utrudnienia we właściwym funkcjonowaniu rynku wewnętrznego ubezpieczeń.

21 21. Nadzór nad rynkiem finansowym. Komisja Nadzoru Finansowego sprawuje nadzór i kontrolę nad szeroko pojętym rynkiem finansowym w zakresie m.in. nadzoru ubezpieczeniowego, bankowego, emerytalnego, jak również nadzoru nad rynkiem kapitałowym, instytucjami płatniczymi, agencjami ratingowymi, pośrednikami kredytu hipotecznego. Komisja Nadzoru Finansowego jest centralnym organem administracji publicznej (wyr. NSA z 10.6.2011 r., II GSK 476/10, Legalis).

22 22. Cel nadzoru nad rynkiem finansowym. Celem nadzoru nad rynkiem finansowym jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa, przejrzystości, jak również pogłębianie zaufania do rynku przy zapewnieniu ochrony interesów jego uczestników (art. 2 NadzRynFinU). Do zadań KNF należy m.in.: podejmowanie działań służących prawidłowemu funk-

cjonowaniu rynku, mających na celu jego rozwój i kształtowanie konkurencyjności. W tym celu KNF podejmuje działania edukacyjne, informacyjne, uczestniczy w przygotowaniu projektów aktów legislacyjnych, wydaje „Listy Ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego” (art. 6b NadzRynFinU).

23. Struktura organizacyjna KNF. Na czele KNF stoi Przewodniczący, powoływany na pięcioletnią kadencję przez Prezesa Rady Ministrów, który sprawuje nadzór formalno-prawny nad działalnością KNF. Co jednak istotne, Prezes Rady Ministrów nie jest organem wyższego stopnia w rozumieniu art. 127 § 2 KPA. Komisja Nadzoru Finansowego i Przewodniczący KNF wykonują swoje zadania przy pomocy UKNF. Strukturę UKNF oraz sprawy organizacyjne określone są w statucie UKNF nadanym zarządzeniem Nr 111 Prezesa Rady Ministrów z 5.10.2017 r. w sprawie nadania statutu UKNF (M.P. z 2017 r. poz. 947), zmienionym zarządzeniem Nr 1 Prezesa Rady Ministrów z 15.1.2018 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania statutu Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego (M.P. z 2018 r. poz. 103).

24. Formy działania KNF. Komisja Nadzoru Finansowego, będąc organem administracji państwowej o charakterze kolegalnym, podejmuje rozstrzygnięcia w formie uchwał, przyjmujących formę aktów administracyjnych (decyzje administracyjne i postanowienia) oraz uchwał o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. KNF może upoważnić jej Przewodniczącego, Zastępców Przewodniczącego i pracowników UKNF do podejmowania działań w zakresie właściwości KNF, w tym do wydawania postanowień i decyzji administracyjnych, z wyjątkiem określonych w przepisach rozstrzygnięć co do istoty w sprawach określonych w art. 12 ust. 2 NadzRynFinU. Będąc organem administracji, KNF może zajmować stanowisko wyłącznie w formie i zakresie przewidzianym przepisami powszechnymi. Stanowi to ogólne urzeczywistnienie zasady praworządności, która bezpośrednio i pośrednio zostaje zmaterializowana w rozmaitych aktach prawnych, które będą miały zastosowanie do regulowania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji ubezpieczeń. Wypada tu wspomnieć chociażby art. 7 Konstytucji RP, który to przepis nakłada na właściwy organ obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa.

25. Stanowiska zajmowane przez KNF w sprawach abstrakcyjnych. Jak już zaznaczono powyżej, wyrazem uzewnętrznienia

merytorycznych rozstrzygnięć KNF w sprawach indywidualnych będą, co do zasady: uchwały (art. 11 ust. 1 NadzRynFinU), decyzje (art. 104 i n. KPA w zw. z art. 11 ust. 1 i 5 NadzRynFinU), postanowienia (art. 123 i n. KPA w zw. z art. 11 ust. 1 i 5 NadzRynFinU). Poza opisanym uprawnieniem w zakresie rozstrzygania konkretnych stanów faktycznych zasadnym jest zwrócić uwagę na kompetencje KNF, która realizuje wspomniany abstrakcyjny obowiązek podejmowania działań służących prawidłowemu funkcjonowaniu szeroko rozumianego rynku. Przejawem takiej działalności KNF będą przede wszystkim: rekomendacje (wydane w trybie i na zasadach art. 365 DziałUbezpReasU), niestanowiące źródeł prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP. Mając zatem na względzie ów formalnie nienormatywny charakter, trudno sobie wyobrazić, aby naruszenie dyspozycji zawartej w rekomendacji mogło spotkać się z zarzutem naruszenia przepisu prawa materialnego lub mogłoby być zakwalifikowane jako delikt administracyjny. Tym bardziej, że w samej treści art. 365 ust. 5 DziałUbezpReasU przewidziano wprost możliwość niezastosowania się przez potencjalnych adresatów do treści rekomendacji (pod warunkiem spełnienia względem KNF obowiązku informacyjnego w przedmiocie zastosowania innych środków zmierzających do osiągnięcia celu określonego w tej rekomendacji). Częściowo odmienne stanowisko zajmuje w omawianym zakresie *M. Szaraniec*, która podnosi, że aktami normatywnymi wydawanymi przez KNF będą wiążące uchwały albo niewiążące rekomendacje albo wytyczne, które kształtują wzorce oczekiwanych działań na rynku. Nie mają one umocowania w konstytucyjnym systemie źródeł prawa, ale ich nieprzestrzeganie może się wiązać z negatywnymi ocenami podejmowanymi w ramach nadzoru następczego (*M. Szaraniec*, Działalność gospodarcza, s. 329).

- 26 26. **Wzruszanie rozstrzygnięć podejmowanych przez KNF w sprawach indywidualnych.** Od aktów administracyjnych wydanych przez KNF w sprawach indywidualnych nie przysługuje odwołanie w rozumieniu art. 127 § 1 KPA. Nie oznacza to jednak, iż strona postępowania administracyjnego prowadzonego przez KNF pozbawiona jest możliwości wzruszania rozstrzygnięcia wydanego w jej konkretnej sprawie. Od decyzji wydanych w I instancji przez KNF przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez KNF (art. 127 § 3 KPA w zw. z art. 11 ust. 6 NadzRynFinU). Z kolei rozstrzygnięcie wydane przez KNF w „II instancji” (tj. po ponownym rozpatrzeniu sprawy

przez ten organ) podlega kontroli sądownoadministracyjnej w zgodzie z przepisami PostAdmU.

27. Wzruszenie rozstrzygnięć podejmowanych przez KNF w sprawach abstrakcyjnych. Jak wskazano powyżej, KNF jest uprawniona do wpływania na nadzorowany rynek ubezpieczeniowy poprzez wydawanie aktów skierowanych do uczestników rynku *in gremio*, tj. nie do indywidualnego adresata, w zakresie konkretnego stanu faktycznego. Ze względu na to, że omawiane akty (np. rekomendacje wydane w trybie art. 365 DziałUbezpReasU) mają charakter abstrakcyjny (w rozumieniu – braku konkretnego adresata) oraz nienormatywny (*a contrario* art. 87 Konstytucji RP), nie wydaje się możliwe ich skuteczne zaskarżenie, wzruszenie lub formułowanie jakichkolwiek żądań lub roszczeń, czy to na gruncie prawa cywilnego (z uwagi m.in. na brak realnego substratu zaskarżenia), czy też administracyjnego (z uwagi na brak wypełnienia przesłanek wskazanych w treści art. 1 KPA) lub sądownoadministracyjnego (z uwagi na brak wypełnienia przesłanek wskazanych w treści art. 3 § 2 i 3, art. 4 PostAdmU).

28. Poszukujący ochrony ubezpieczeniowej. Poszukującym ochrony ubezpieczeniowej jest osoba, która wyraziła wobec dystrybutora ubezpieczeń wolę podjęcia czynności służących zawarciu przez nią umowy ubezpieczenia.

Wykładnia językowa prowadzi do wniosku, że **zakresem tej definicji objęta jest wyłącznie osoba, która ma być stroną umowy ubezpieczenia, ale już nie osoba, która ma być objęta ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy na cudzy rachunek.** Świadczy o tym zwrot „przez nią”. Z definicji poszukującego ochrony ubezpieczeniowej wynika zatem, że jest nim tylko potencjalny ubezpieczający (tak również *M. Orlicki*, Ustandaryzowany dokument, s. 23). W doktrynie wyrażono także stanowisko odmienne, w myśl którego w przypadku ubezpieczeń grupowych członkowie grupy, którzy mogą podjąć indywidualną decyzję o przystąpieniu do umowy powinni być uznawani za klientów [*J. Nowak*, w: *P. Czublun* (red.), Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń, s. 36–37].

Takie rozwiązanie nie oznacza jednak, że ubezpieczeni zostaną pozbawieni ochrony wynikającej z komentowanej ustawy. Ubezpieczony jest przecież klientem w rozumieniu definicji zamieszczonej w art. 2 ust. 1 pkt 10 DystrUbezpU.

29. Pośrednictwo ubezpieczeniowe. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 14 DystrUbezpU przez pośrednictwo ubezpieczeniowe należy

rozumieć wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń (por. kom. do art. 4 DystrUbezpiepU) lub dystrybucji reasekuracji (por. kom. do art. 5 DystrUbezpiepU) przez pośredników ubezpieczeniowych.

30 30. Pośrednik ubezpieczeniowy. Definicja wyznacza zakres podmiotowy pośredników ubezpieczeniowych.

Należy zwrócić uwagę, że pośrednicy ubezpieczeniowi wykonują dystrybucję ubezpieczeń lub dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem.

Nie jest jednak tak, że każdy ze wskazanych w niniejszej definicji podmiotów może wykonywać dystrybucję ubezpieczeń lub dystrybucję reasekuracji, bowiem spośród wymienionych podmiotów dystrybucję ubezpieczeń mogą wykonywać agenci ubezpieczeniowi, agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające oraz brokerzy ubezpieczeniowi (por. art. 3 ust. 1 pkt 8 DystrUbezpiepU), natomiast dystrybucja reasekuracji może być wykonywana przez brokerów reasekuracyjnych (por. art. 3 ust. 1 pkt 7 DystrUbezpiepU).

31 31. Przyjmujące państwo członkowskie UE. Przedmiotowa regulacja stanowi implementację do krajowego porządku prawnego definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 11 dyrektywy IDD, która stanowi, że „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym pośrednik ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny ustanowił stałą obecność lub posiada zakład lub w którym świadczy on usługi, a które nie jest państwem członkowskim jego pochodzenia. Regulacja art. 3 ust. 1 pkt 16 DystrUbezpiepU wskazuje dodatkowo, że pośrednik zamierzający wykonywać działalność dystrybucyjną na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego UE uprzednio musi spełniać obowiązek rejestracyjny na terytorium państwa jego pochodzenia. Powyższe zdaje się realizować ogólną zasadę wynikającą z motywów dyrektywy IDD, mającą za cel egzekwowanie prawidłowego prowadzenia działalności na całym terytorium Unii przez pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, niezależnie od tego, czy jest ona prowadzona na podstawie swobody przedsiębiorczości, czy swobody świadczenia usług oraz podziału odpowiedzialności za egzekwowanie przepisów dotyczących dystrybucji ubezpieczeń pomiędzy państwo członkowskie pochodzenia oraz przyjmujące państwo członkowskie. O ile zatem właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego powinien ponosić odpowiedzialność za egzekwowanie przepisów w odniesieniu do usług świadczonych na terytorium państwa człon-

kowskiego, o tyle regulacja art. 3 ust. 1 pkt 16 DystrUbezpieczU wskazuje na wyłączną odpowiedzialność za wypełnienie obowiązków rejestracyjnych po stronie organu nadzoru państwa pochodzenia.

Warto w tym miejscu wskazać także, że zgodnie z regulacją art. 3 ust. 2 DystrUbezpieczU, ilekroć jest mowa o państwach członkowskich UE, należy przez to rozumieć także państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, tj. Norwegię, Lichtenstein oraz Islandię. Szwajcaria, która jest członkiem EFTA, nie jest stroną umowy o EOG.

32. Rejestr agentów i rejestr brokerów. W art. 52 DystrUbezpieczU mowa jest o rejestrze pośredników ubezpieczeniowych, który składa się z rejestru agentów i rejestru brokerów. W rejestrze agentów uwzględnia się agentów ubezpieczeniowych (zarówno agentów wyłącznych, jak i multiagentów) oraz nową kategorię dystrybutorów ubezpieczeń – agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Natomiast w rejestrze brokerów nakazuje się wpisywać brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych. W rejestrze pośredników nie uwzględnia się w szczególności pracowników zakładów ubezpieczeń wykonujących czynności dystrybucji ubezpieczeń i pracowników zakładów reasekuracji wykonujących czynności dystrybucji reasekuracji (co jest oczywiście uzasadnione tym, że osoby te nie są pośrednikami).

33. Trwały nośnik. Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń przy definiowaniu trwałego nośnika odwołuje się do definicji zawartej w art. 2 pkt 4 PrKonsU, gdzie został on zdefiniowany jako „materiał lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci”. Definicja ta w niewielkim stopniu różni się od definicji trwałego nośnika zawartej w dyrektywie IDD – ponieważ nie odwołuje się do klientów, ale do konsumentów i przedsiębiorców. W świetle definicji klienta w DystrUbezpieczU, która obejmuje swoim zakresem nie tylko konsumentów i przedsiębiorców, ale również inne podmioty, nie wydaje się to uzasadnione. W drodze wykładni celowościowej na potrzeby DystrUbezpieczU należy przyjąć szersze rozumienie tej definicji.